

Kunnanhallitus

Aika 04.03.2025 klo 16:30 - 17:56**Paikka** Kunnanvirasto, Ruorisilta**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 35	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 36	Toimielinten pöytäkirjat	4
§ 37	Kunnanhallituksen alaisten viranhaltijapäätösten tiedoksi saattaminen	5
§ 38	Talouden toteuma 1.1. - 31.12.2024	7
§ 39	Täysi-ikäisen henkilön laskennallisen kotouttamiskorvauksen maksaminen työllisyysalueelle	7
§ 40	Keskusvaalilautakunnan täydentäminen	9
§ 41	Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi	11
§ 42	Valtiovarainministeriön päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2025	13
§ 43	Jussilansalmen lossin valtiollistaminen	15
§ 44	Ilmoitusasiat	16
§ 45	Viestittävät asiat / Kunnanjohtajan ajankohtaiset	17
§ 46	Lausunto valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037	18

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Turunen Jarmo	kunnanhallituksen puheenjohtaja	
	Taskila Sari	kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja	
	Laine Osmo	kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja	Poistui kokouksesta klo 17.02 - 17.08
	Haapamäki Turo	jäsen	
	Kolhonen Sanna	jäsen	
	Tiitto Marja	jäsen	
	Voipio likko B.	jäsen	
	Rehunen Kirsi	kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja	
	Häkkinen Matti	kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja	
	Kari Kuuramaa	kunnanjohtaja, esittelijä	
	Tuomas Yliruka	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Niiva Heikki		

Käsitellyt asiat

§:t

35 - 46

Pöytäkirjan liitteineen ovat tarkastaneet ja sähköisesti allekirjoittaneet Jarmo Turunen
puheenjohtajaTuomas Yliruka
pöytäkirjanpitäjälikko B. Voipio
pöytäkirjantarkastajaSari Taskila
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä Taipalsaaren kunnan verkkosivuilla alkaen 06.03.2025

Kokouksen järjestäytyminen

Kh 04.03.2025 § 35

Esityslista on lähetetty hallintosäännön § 138 - 140 mukaisesti sähköisesti 26.2.2025 toimielimen jäsenille ja muille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Esityslista julkaistaan lisäksi kunnan verkkosivuilla.

Kokous on päätetty pitää hallintosäännön 134 §:n mukaisena läsnäolokokouksena, johon voi osallistua Teams-yhteyden avulla siitä erikseen sovittaessa.

Jäsen ilmoittaa esteellisyytensä ja perusteen kokouksen järjestäytymisessä ja ennen asian käsittelyä.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokouksen jälkeen ja asetetaan nähtäville kunnan verkkosivuille hallintosäännön 158 - 159 §:n mukaisesti siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat likko B. Voipio ja Sari Taskila.

Pöytäkirjan tarkastajat valitaan kokouksessa.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Todetaan esteellisyydet.

Kunnanhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi likko B. Voipion ja Sari Taskilan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Hallitus päätti ottaa lisäpykälän käsiteltäväkseen.

Kunnanhallitus

§ 36

04.03.2025

Toimielinten pöytäkirjat

Kh 04.03.2025 § 36
18/00.02.01/2022

Valmistelija

Tuomas Yliruka, hallintojohtaja
p. 040 637 4246
tuomas.yliruka@taipalsaari.fi

Taipalsaaren kunnan hallintosäännön 42 §:n mukaan kunnan viranomaisen on neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä, lukuunottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Liitteet

- Tekninen lautakunta 20.2.2025 päätösluettelo
- Sivistyslautakunnan 19.2.2025 päätösluettelo

Kunnanhallituksen alaisten viranhaltijapäätösten tiedoksi saattaminen

Kh 04.03.2025 § 37
19/00.02.01/2022

Kuntalain 92 §:n mukaisesti kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Edelleen Kuntalain 92 §:n mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei saa kuitenkaan ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Kunnanhallitus voi ottaa käsiteltäväkseen myös muun toimielimen alaisen viranomaisen päättämän asian.

Taipalsaaren kunnan hallintosäännön 42 §:n mukaan kunnan viranomaisen on neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 18.2.2020 § 36 päättänyt ilmoittaa, että se ei tule jatkossa käyttämään otto-oikeuttaan viranhaltijoille delegoiduissa henkilöstöasioissa, pois lukien henkilöstön rekrytointi vakituiseen palvelusuhteeseen.

Viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan nettisivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Liitteet

- Viranhaltijapäätösluettelo 5.2. - 25.2.2025

Kunnanhallitus

§ 38

04.03.2025

Talouden toteuma 1.1. - 31.12.2024 Kh 04.03.2025 § 38
25/02.02.02/2024**Valmistelija** Tuomas Yliruka, hallintojohtaja
p. 040 637 4246
tuomas.yliruka@taipalsaari.fi

Joulukuun 2024 kirjanpito on valmistunut. Kunnanhallitukselle esitetään kokouksessa viimeisin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma.

Esittelijä Kunnanjohtaja Kari Kuuramaa**Päätösehdotus** Merkitään saatu selvitys tiedoksi.**Päätös** Hyväksyttiin.

Oheismateriaali

Tase lyhyt 122024
Rahoituslaskelma 122024 lyhyt
Investointiosa lyhyt 122024
Tuloslaskelma ulk+sis 122024 lyhyt
Tuloslaskelma sis+ulk vertailu edellisvuoteen tuhansina euroina

Täysi-ikäisen henkilön laskennallisen kotouttamiskorvauksen maksaminen työllisyysalueelle

Kh 04.03.2025 § 39
41/01.01.01.06/2025

Valmistelija

Tuomas Yliruka, hallintojohtaja
p. 040 637 4246
tuomas.yliruka@taipalsaari.fi

Vuoden 2025 alusta aloittanut Etelä-Karjalan työllisyysalue vastaa työllisyyspalveluiden lisäksi kotoutumispalveluista. Palvelujen järjestämisestä on solmittu maakunnan kuntien kesken yhteistoimintasopimus, jonka mukaan Lappeenranta toimii vastuukuntana.

Maahanmuuttopalveluiden nykyiset maksuosuusperusteet ovat ulkomaan kansalaisten lukumäärä ja laskennallisia korvauksia tuovien henkilöiden (pakolaiset) määrä. Ulkomaan kansalaisten määrän perusteella tuleva rahoitus on tasoltaan melko vakiintunut ja sillä katetaan muiden kuin pakolaisten ohjaus- ja neuvontapalvelut. Pakolaisten määrä on kasvanut viime vuosina moninkertaiseksi ja palveluveloitteet ovat lisääntyneet. Yhteistoimintasopimuksen mukainen maksuosuus ei kata kaikkia veloituksia, jotka työllisyysalueen vastuulle on sopimuksella siirretty.

Työllisyysalueen ilmoituksen mukaan rahoitusta puuttuu etenkin kotoutumiskoulutuksesta. Uutena palveluveloitteena on tullut monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestäminen. Myös tulkkauspalvelujen tarve on ensimmäisen vuoden aikana suurimmillaan. Nämä palvelut eivät sisälly valtionosuuteen, vaan ne rahoitetaan vuoden 2025 alusta uudella valtion maksamalla kerta (lisä)korvauksella, joka maksetaan 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä ensimmäisen vuoden ajan. Kertakorvaus on 7 741 euroa henkilöltä vuonna 2025. Kertakorvaus maksetaan maakunnassa arvion mukaan noin 270 henkilöstä, eli korvausta kertyy noin 2,1 miljoonaa euroa. Korvaus jaksotetaan ensimmäisen vuoden ajalle kuukausittain kunnille maksettaviin laskennallisiin korvauksiin. Kaikki palvelut, jotka asetuksen perustelumuihin mukaan tulee järjestää tällä ensimmäisen vuoden lisäkorvauksella, ovat työllisyysalueen järjestämisvastuulla. Sen vuoksi työllisyysalue pitää perusteltuna, että kunnat siirtävät tämän (kerta)korvauksen työllisyysalueelle. Teknisesti työllisyysalueen tulisi laskuttaa korvaukset kunnilta. Mikäli työllisyysalue ei saa kertakorvauksista kertyvää rahoitusta käyttöönsä, on sen sopeutettava palvelujen järjestämistä työllisyysmäärärahan kokonaisuuden sisällä.

Työllisyysalueen kuntien yhteistyöryhmä käsitteli pakolaisille järjestettävien palveluiden rahoitusta kokouksessaan 28.1.2025 asia 3. Yhteistyöryhmän päätöksen mukaan Etelä-Karjalan kunnat siirtävät työllisyysalueelle 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksettavan korvauksen vuosina 2025 ja 2026.

Lappeenrannan kaupungin hallitus päätti vastaavasti kokouksessaan 3.2.2025 § 38 esittää Etelä-Karjalan kunnille, että kunnat ohjaavat sanotun korvauksen vuosina 2025 ja 2026 Etelä-Karjalan työllisyysalueelle.

Kunnanhallitus

§ 39

04.03.2025

Työllisyysalue laskuttaa korvauksen kunnilta neljä kertaa vuodessa, kolmen kuukauden välein. Samalla Lappeenrannan kaupunginhallitus päätti, että Lappeenrannan kaupungille 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksettava lisäkorvaus ohjataan Etelä-Karjalan työllisyysalueelle, jos maakunnan muut kunnat hyväksyvät kaupunginhallituksen esityksen. Alustavan tiedon mukaisesti tällaisia henkilöitä on kaksi Taipalsaarella vuonna 2025 ja ei yhtään vuonna 2026.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että kunta ohjaa vuosina 2025 ja 2026 kunnalle maksettavan täysi-ikäisen henkilön laskennallisen kotouttamiskorvauksen Etelä-Karjalan työllisyysalueelle yhteistyöryhmän esityksen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Liitteet

- Pöytäkirjaote Kaupunginhallitus 3.2.2025 § 38 18 vuotta täyttäneen henkilön laskennallisen korvauksen ohjaaminen työllisyysalueelle

Keskusvaalilautakunnan täydentäminen

Kh 04.03.2025 § 40
83/00.02.10/2024

Valmistelija

Juha Tielinen, keskusvaalilautakunnan sihteeri
p. 0400 228 556
juha.tielinen@taipalsaari.fi

Kunnanvaltuusto on päätöksellään 4.8.2021 § 45
asettanut keskusvaalilautakunnan valtuustokaudeksi 2021-2025.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu viisi varsinaista jäsentä, joista yksi on puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja, sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on oltava kuitenkin vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäseninenä.

Keskusvaalilautakunnan jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaalaissa. Sama esteellisyys muodostuu myös jos jäsenen tai varajäsenen lähisukulainen on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi.

Kunnanhallitus voi tarvittaessa valita väliaikaisen varajäsenen esteellisten jäsenten ja varajäsenten tilalle. Väliaikainen varajäsen sijoitetaan sisääntulojärjestyksessä aiemmin valittujen varajäsenten jälkeen.

Taipalsaaaren keskusvaalilautakunnan kokoonpano on tällä hetkellä seuraava

Taija Kuokkanen	puheenjohtaja
Helena Melkko	varapuheenjohtaja
Piia Heikkinen	jäsen
Timo Karhu	jäsen
Vesa Kukkonen	jäsen

Varajäsenet järjestyksessä

1. Kirsti Siitonen
2. Pertti Hintsanen
3. Mari Hulkkonen
4. Turo Haapamäki
5. Annikki Sirén
6. Juha-Pekka Heiskanen

Kunnanhallitus

§ 40

04.03.2025

Alue- ja kuntavaalit järjestetään 13.4.2025 ja ehdokashakemusten jättöaika päättyi 4.3.2025 klo 16.00. Kunnanhallituksen kokoukseen toimitetaan tieto esteellisistä keskusvaalilautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus valitsee keskusvaalilautakuntaan esteellisten jäsenten ja varajäsenten tilalle tarvittavan määrän väliaikaisia varajäseniä keskusvaalilautakunnan toiminnan laillisuuden turvaamiseksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus

§ 41

04.03.2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Kh 04.03.2025 § 41

39/00.02.01/2025

Valmistelija

Kari Kuuramaa, kunnanjohtaja
p. 040 141 7758
kari.kuuramaa@taipalsaari.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 20 päivänä helmikuuta 2024 työryhmän valmistelemaan hankintalainsäädännön muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallituksen hankintalakiin liittyvien hallitusohjelmakirjausten mukaisesti. Työryhmä päätti työnsä 30.11.2024 ja luovutti hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2025.

Hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa julkisten hankintojen tehokkuutta ja kustannussäästöjä sekä turvata laadukkaat julkiset palvelut. Hankintalakia uudistetaan muun muassa edistämällä markkinakartoitusta ja hankinnan huolellista valmistelua. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotuksessa esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 prosenttia).

Esityksellä pyritään lisäämään erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia julkisiin Lausuntopalvelu.fi 2/9 tarjouskilpailuihin sekä parannetaan hankintojen vastuullisuutta ja edistetään huoltovarmuuden ja turvallisuuden toteutumista myös sopimuskauden aikana. Ehdotuksella parannetaan myös hankintojen valvontaa.

Hallitusohjelmakirjausten toteuttamisen lisäksi mietinnössä esitetään tehtäväksi hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin sekä rikosrekisterilakiin eräitä säädöshuoltoon liittyviä muita muutoksia.

Lait on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2026

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy liitteen mukaisen kunnan lausunnon hallituksen esitykseen julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta.

Kunnanhallitus

§ 41

04.03.2025

Päätös

Osmo Laine poistui kokouksesta klo 17.02 ja palasi kokoukseen klo 17.08.

Hyväksytty teknisellä korjauksella.

Liitteet

- Lausuntopyyntö Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamiseksi 15.1.2025
- Taipalsaaren kunnan lausunto hankintalain muutosesitykseen

Valtiovarainministeriön päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2025

Kh 04.03.2025 § 42

1/02.04.01.00/2025

Valmistelija

Tuomas Yliruka, hallintojohtaja
p. 040 637 4246
tuomas.yliruka@taipalsaari.fi

Valtiovarainministeriö on 19.12.2024 antanut päätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2025 (VN/33429/2024).

Valtiovarainministeriö on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n nojalla myöntänyt Taipalsaaren kunnalle vuoden 2025 valtionosuuden, päättänyt veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksista ja kotikuntakorvauksen perusosasta seuraavasti

	<i>Päätös</i> €/ vuosi	<i>TA</i> €/ vuosi	<i>Ero</i> €/ vuosi
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)	3 319 102	3 338 049	-18 947
- josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	859 407	893 051	-33 644
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	381 025	405 709	-24 684
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus	-1 020 398	-825 296	-195 102
Yhteensä	2 679 729	2 918 462	-238 733

Liitteenä olevassa valtiovarainministeriön maksuerittelyssä on myös käyttötalouteen kuuluvat kotikuntakorvaustulot ja -menot.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 35 §:n mukaan kotikuntakorvaus määräytyy kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen toteutuneiden kustannusten perusteella erikseen 6-, 7-12- ja 13-15-vuotiaille.

Valtiovarainministeriö on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 35 §:n 6 momentin nojalla päättänyt, että vuoden 2025 kotikuntakorvauksen perusosa on 8 334,51 euroa.

Jos kunta on tyytymätön kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun tai kotikuntakorvauksen perusosaa koskevaan päätökseen, sillä on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 51 §:n nojalla oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle. Kotikuntakorvauksen osalta oikaisumenettely voi koskea ainoastaan perusosan euromäärää.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee valtionosuuspäätökset vuodelle 2025 tiedoksi.

Kunnanhallitus

§ 42

04.03.2025

Päätös

Oheismateriaali

Hyväksyttiin.

Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 2025

Liite 1_Maksuerittely2025 Taipalsaari

Päätös kotikuntakorvauksen perusosasta 2025

Liite 2_OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Kunnanhallitus

§ 43

04.03.2025

Jussilansalmen lossin valtiollistaminen

Kh 04.03.2025 § 43
34/10.03.01.01.02/2025

Valmistelija Kari Kuuramaa, kunnanjohtaja
p. 040 141 7758
kari.kuuramaa@taipalsaari.fi

Jänkäsalon yksityistien hoitokunta esittää, että Taipalsaaren kunta yhdessä Etelä-Karjalan maakuntaliiton kanssa tekee Kaakkois-Suomen ELY -keskukselle yhteisen esityksen Jussilansalmen lossin liittämiseksi osaksi valtion ylläpitämää lossiverkkoa. Hoitokunta on saanut valtuutuksen asian eteenpäin viemiseen Jänkäsalon yksityistien tiekunnan vuosikokouksessa 23.5.2021.

Jänkäsalon yksityistien tienhoitokunta esittää yksimielisesti lossin valtiollistamista. Esitys on toimitettu Taipalsaaren kuntaan ja Etelä-Karjalan maakuntaliittoon.

Saaristoasiain neuvottelukunnan Yksityistielossiryhmä tilasi selvityksen vuonna 2020, minkä tavoite oli selvittää eri alueiden yksityistielossien ja lauttojen tilannekuva. Suomessa on käytössä 21 yksityistielossia. Selvityksessä kävi ilmi, että Suuri Jänkäsalo oli asukasmäärältään suurin saari ja että Jussilansalmen lossin liikennemäärät olivat vertailun suurimmat.

Esittelijä Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää, että Taipalsaaren kunta ja maakuntaliitto neuvottelevat edellytyksistä Jussilansalmen lossin valtiollistamiseksi.

Päätös Hyväksyttiin.

Liitteet

- IMGHoitokunnan pöytäkirja2025_20250213_0001
- Liite 1
- Liite 2

Kunnanhallitus

§ 44

04.03.2025

Ilmoitusasiat

Kh 04.03.2025 § 44
22/00.02.01/2022

Valmistelija

Tuomas Yliruka, hallintojohtaja
p. 040 637 4246
tuomas.yliruka@taipalsaari.fi

- Lappeenrannan kaupunginhallituksen päätös 3.2.2025 § 38 18 vuotta täyttäneen henkilön laskennallisen korvauksen ohjaaminen työllisyysalueelle
- Ympäristölautakunnan päätös 2/2025 §11 Ympäristönsuojelun valvonta- ja edistämishjelma 2025
- Ympäristölautakunta 14.1.2025 pöytäkirja
- Etelä-Karjalan jätelautakunta 19.2.2025 pöytäkirja
- KHO päätös valituslupahakemus ympäristölupa-asiassa 14.2.2025
- KT yleiskirje 6/2025 OVTES osioiden A-F kehittämissuohjelman erät
- KT yleiskirje 7/2025 OVTES osio G-tasopalkkajärjestelmä
- luottamushenkilökoulutusten ajankohdat

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi saaduksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Oheismateriaali

Pöytäkirjaote Kaupunginhallitus 3.2.2025 § 38 18 vuotta täyttäneen henkilön laskennallisen korvaukse
Pöytäkirjaote Ympäristölautakunta 4.2.2025 § 11 Ympäristönsuojelun valvonta- ja edistämishjelma 2025
Ympäristölautakunta 14.1.2025 Pöytäkirja
Etelä-Karjalan jätelautakunta 19.2.2025
Päätös KHO 2232_2024
KT yleiskirje 6_2025 OVTES osioiden A-F kehittämissuohjelman erät 2025
KT yleiskirje 7_2025 OVTES osio G-tasopalkkajärjestelmä

Viestittävät asiat / Kunnanjohtajan ajankohtaiset

Kh 04.03.2025 § 45

Mm.

Kuntastrategian arvioinnin aikataulu.

Ekhvan kuntoutuksen vastuualueen tilannekatsaus.

Lausunto valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2026–2037

Kh 04.03.2025 § 46
49/00.02.01/2025

Valmistelija

Kari Kuuramaa, kunnanjohtaja
p. 040 141 7758
kari.kuuramaa@taipalsaari.fi

Taustaa

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2026–2037 sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukaisesta ympäristöselostuksesta (SOVA-laki).

Yleistä suunnitelmaluonnoksesta ja ympäristöselostuksesta

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12 - suunnitelma) vuosille 2026–2037 on strateginen suunnitelma liikennejärjestelmän kehittämisestä 12 vuodeksi, jonka laatiminen perustuu maanteistä ja liikennejärjestelmästä annettuun lakiin. Suunnitelma sisältää muun muassa liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristön muutoksia koskevan arvion, valtakunnallista liikennejärjestelmää koskevat tavoitteet sekä toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelmassa käsitellään kaikki liikennemuodot, kuten henkilö- ja tavaraliikenne, liikenneverkot, palvelut ja liikennejärjestelmän tukitoimet.

Valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnittelusta on muodostunut jatkuva prosessi, johon sisältyvät tietopohjan kehittäminen, suunnitelman laadinta laajaa tietopohjaa ja vaikutusarviointia hyödyntäen, suunnitelman toimeenpano sekä sen seuranta. Liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu perustuu ajantasaiseen tietoon sekä monipuoliseen yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen eri toimijoiden kanssa.

Kunkin hallituskauden alussa suunnitelma tarkistetaan ja sovitetaan yhteen julkisen talouden suunnitelman kanssa. Ensimmäisestä valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021–2032 päätettiin huhtikuussa 2021. Nyt lausunnolla oleva suunnitelma pyritään valmistelemaan siten, että siitä on mahdollista tehdä päätös viimeistään syksyllä 2025.

Ensimmäinen Liikenne 12-suunnitelma on toiminut hyvänä pohjana nyt laaditulle päivitykselle. Vuoden 2021 jälkeen toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi, mikä vaikutti suunnitelman päivitystarpeisiin ennakoitua suuremmin. Valtakunnalliselle liikennejärjestelmäsuunnitelmalle on asetettu kolme keskenään priorisoitua tavoitetta: toimivuus, turvallisuus ja kestävyys. Tavoitteita yhdistäviksi näkökulmiksi on määritetty tehokkuus, saavutettavuus ja resilienssi. Niukassa resurssitilanteessa tavoitteet on priorisoitu siten, että

Kunnanhallitus

§ 46

04.03.2025

liikennejärjestelmän toimivuus, turvallisuus ja kestävyys varmistetaan kustannustehokkaasti.

Itäisen Suomen maakuntien liitot ovat laatineet yhteisen lausunnon asiasta, myös käytettäväksi lausuntopohjaksi mahdollisille kuntien lausunnoille. Tämä lausunto on asialiitteenä.

Lappeenrannan kaupunki on antanut myös lausuntonsa asiasta. Tämä lausunto on kokousmateriaalina.

Lausunnot pyydetään annettavaksi Lausunto.fi -palvelun kautta ennalta laadittujen kysymysten ja aihealueiden pohjalta. Lausunnot on annettava 5.3.2025 mennessä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kuuramaa Kari

Päätösehdotus

Taipalsaaren kunnanhallitus lausuu ja vastaa seuraavasti:

1. Vastaavatko strategiset linjaukset (ml. alueelliset painotukset) valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistarpeita?

Vastaus:

Toimivuutta koskevien strategisten linjausten osalta pääsääntöisesti vastaavat. Liikenneverkkojen osalta on kuitenkin erittäin tärkeää varmistaa niiden toimivuus ja tämän vuoksi perusväylänpidon rahoitus on nostettava riittävälle tasolle.

Suunnitelmaluonnoksessa esitettyjen alueellisten painotusten mukaan liikennejärjestelmän toimivuuden osalta Itä-Suomessa on tärkeää huomioida erityisesti teollisuuden ja matkailun tarpeet, mukaan lukien kansainvälinen saavutettavuus. Tämä vaatii ehdottomasti merkittävää panostusta perusväylänpitoon. Turvallisuuden näkökulmasta tärkeintä on huolehtia teollisuuden kuljetusten häiriöttömyydestä ja turvallisuudesta. Kestävyyden näkökulmasta on tärkeää liikkumisen edellytysten varmistaminen olemassa olevaa liikenneverkkoa hyödyntäen (ml. sisävesiliikenne ja yksityistiet).

Käytännössä alueelliset painotukset tarkoittavat Itä-Suomessa sitä, että logistiikkaketjut toimivat ongelmitta raaka-aineiden syntypaikoilta tuotantolaitoksiin, ja valmiiden tuotteiden kuljetusten sujuvuus turvataan tuotantolaitoksista edelleen satamiin. Lisäksi lento- ja kaukoliikenneyhteyksien palvelutasojen tulee olla riittävän korkeat, jotta ne täyttävät myös matkailun tarpeet, erityisesti kestävien matkaketjujen vaatimukset. Olemassa olevan liikenneverkon lisäksi on tärkeää huolehtia toimivista tietoliikenneyhteyksistä kaikkialla Itä-Suomessa. Näin turvataan paikallisten asukkaiden arjen sujuvuus – myös hätätilanteissa, sekä yleinen turvallisuus.

Turvallisuusnäkökulmaa on syytä painottaa suunnitelmassa aiempaa enemmän kansainvälisen tilanteen muuttuessa radikaalisti viimeisen kolmen vuoden aikana.

2. Mielpiteenne suunnitelmaluonnoksen toimenpiteistä?

Vastaus:

Tässä kohtaa on syytä painottaa, että kunta hallinnoi ainoastaan

asemakaavoitettujen alueiden katuverkkoa. Onkin ollut huolestuttavaa, että valtion liikenneviranomaiset ovat alkaneet tarjota kunnille vähäliikenteisiä maanteitä tai oikaisuista jääneitä osuuksia jopa kaduiksi, vaikka ne sijaitsisivat asemakaava-alueista irrallaan. Jatkuessaan tällainen kehitys hämärtäisi pysyvästi valtion ja kuntien tienpidon vastuut ja sillä olisi yhdyskuntarakennetta hajauttava vaikutus.

Perusväylänpidolla pidetään olemassa oleva valtion väyläverkko tarkoituksenmukaisessa kunnossa sekä varmistetaan päivittäinen liikennöitävyys. Perusväylänpidon parantamishankkeet ovat perusväylänpidolla toteutettavia pienehköjä hankkeita. Niiden merkitys on kuitenkin alueellisesti suuri mm. liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden kannalta. Valtion väyläverkon korjausvelka on kasvanut jo vuosia. Tämän vuoksi on todella tärkeä nähdä, että suunnitelmaluonnoksen toimenpide- ja rahoitusohjelma painottaa perusväylänpidon ja olemassa olevan väyläverkon merkitystä.

Liikennejärjestelmällä on keskeinen merkitys Suomen huoltovarmuudelle ja maanpuolustukselle. Kuntien katu- ja tieverkolla on elementtejä, jotka on hyvä tunnistaa häiriötilanteisiin varautumisessa. Tässä tarvitaan kuntien ja valtiotoimijoiden yhteistyötä paikallis- ja aluetasolla. Joukkoliikenteellä on keskeinen merkitys alueiden ja palveluiden saavutettavuudelle, työssäkäynnille, ilmastotavoitteille ja sosiaaliselle kestävyydelle. Valtion tulee budjetissaan varautua joukkoliikenteen tukemiseen kaupunkiseuduilla ja myös harvaan asutuilla alueilla, jossa valtio toimii itse joukkoliikenneviranomaisena.

3. Onko suunnitelmaluonnoksen rahoituskohdennettu oikein rahoitusohjelman sisällä?

Vastaus:

On todella hyvä, että on hyvä, että suunnitelmaluonnoksessa painotetaan perusväylänpidon rahoitusta. Rahoitustaso ei vaan valitettavasti riitä, vaan korjausvelka kasvaa edelleen. Perusväylänpidon rahoitus tulee nosta tasolle, jolla tosiasiallisesti turvataan väylänpidon kestävä taso. Sen lisäksi rahoitusta tarvitaan myös liikennejärjestelmän kehittämiseen.

Perinteisesti liikenneinfrastruktuurin rahoituksen kohdentumisen määrävimpänä tekijänä on ollut liikennemäärä. On kannatettavaa, että nyt kriteereinä on osoitettu myös mm. huoltovarmuus, kokonaisturvallisuus ja sotilaallinen liikkuvuus.

4. Mielpiteenne suunnitelmaluonnoksen vaikutusarvioinnista ja ympäristöarvioinnista (SOVA-laki 8.4.2005/200)?

Vastaus:

Ei kommentoitavaa.

5. Muut huomiot:

Vastaus:

On syytä huomioida, että Itärajan rajoittuvissa maakunnissa on runsaasti Suomen huoltovarmuuden, maanpuolustuksen ja rajaturvallisuuden kannalta tärkeitä toimintoja. Näiden lisäksi rajaseudun asukkailla on merkittävä rooli rajaturvallisuuden varmistamisessa. On tärkeää muistaa, että Suomen ja suomalaisten

Kunnanhallitus

§ 46

04.03.2025

kannalta välttämätöntä infraa ovat kaikki tiet, radat, vesiväylät ja lentoasemat itärajalle asti – eivät siis ainoastaan länsirannikon ja valtatie 4 väliset väylät, minkä kuvan suunnitelmaluonnos valitettavasti välittää.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Lisäksi kunnanhallitus päättää lausua, että maanpuolustuksen kannalta Itä-Suomen alempi tieverkko on suuressa roolissa, niin poikkeusolojen kuin normaaliolojenkin aikana. Tämän vuoksi Taipalsaaren kunta katsoo, että Itäisen Suomen alemmalle tieverkolle tulee osoittaa riittävät resurssit väylien kuljettavassa kunnossa pitämiseksi (esim mt 408, 14784 ja 14802).

Liitteet

- Lausuntokierros Liikenne 12-suunnitelmaluonnos
- Liikenne 12 -suunnitelmaluonnoksen lausunto 30.1.2025

Oheismateriaali

Lausunto+valtakunnallisesta+liikennejärjestelmäsuunnitelmasta+vuosille +2026–2037

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 35, § 36, § 37, § 38, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46

TAIPALSAAREN KUNTA

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei ole muutoksenhakuoikeutta (Kuntal 136 §).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 39, § 40

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja on 6.3.2025 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

MUUTOKSENHAKUKIELOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: § 35, § 36, § 37, § 38, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät:
	Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet Pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Taipalsaaren kunnanhallitus Kellomäentie 1, 54920 Taipalsaari Sähköposti: kirjaamo@taipalsaari.fi Pykälät: § 39, § 40 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

HANKINTAOIKAISUOHJE

	Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (<u>asianosainen</u>). Pykälä:
--	---

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Itä-Suomen hallinto-oikeus Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Puh: 029 564 2502 Faksi: 029 564 2501 Kunnallisvalitus, Valitusaika 30 päivää Pykälät: Hallintovalitus, Valitusaika 30 päivää Pykälät:
	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet

<p>Valitusviranomaisen ja valitusaika</p>	<p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Valitusaika 14 päivää Pykälät:</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisten tietoon silloin kun päätös on kuntalain 140 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.</p> <p>Sähköisesti lähetetyn päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p> <p>Vaikutuksiltaan vähäisenä pidettävästä asemakaavan muutoksesta valituksen voivat tehdä ne, joiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa valitusoikeus. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia. Rekisteröidyillä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on myös valitusoikeus. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimitus on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Pelkästään kunnan jäsenyyden perusteella valitusoikeutta ei ole silloin, kun kyse on vaikutuksiltaan vähäisenä pidettävästä asemakaavan muutoksesta (MRL 191 § 3 mom.).</p> <p>Hankinta-asiaa koskevan päätöksen tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.</p>
<p>Valituskirja</p>	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p>
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä päivänä. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai omalla vastuulla lähetin välityksellä tai postitse. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p>
<p>Lisätietoja</p>	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa hallinto-oikeudessa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei tuomioistuinmaksulain 9 §:n nojalla peritä. Maksua ei myöskään peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä erikseen säädettyissä asioissa eikä saman pykälän 15 -kohdan perusteella myöskään asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on tuomioistuinmaksulain 6 §:n nojalla vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjan otteeseen.</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle